

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ

Յիսուսի ի Տաճար քառասնօրեայ դալստեան սրտազրաւ դէպքը հանգամանօրէն պատմուած է Ղուկասու Աւետարանին մէջ: Հրէական օրէնքի տրամադրութիւններէն մէկուն համաձայն, Յիսուս մանուկը, երբ քառասուն օրուան կ'ըլլայ, իր ծնողքին կողմէ կը բերուի Տաճար, իրբեւ անդրանիկ մանչ դուսակ ընծայուելու համար Տիրոջ, Մովսէսի պատուիրած նուէրին մատուցումովը միասին:

Դրուագը ծանօթ է բոլորին: Անոր դերակատարներն են Մանուկ Յիսուսը, Հայր Յովսէփ, Ս, Կոյս Մարիամ, Սիմէոն Մերունին եւ Աննա մարգարէուհին: Կարժէ հոս վերբերումը ընել իւրաքանչիւրին նկարագրին ցայտուն դիժերուն:

Ա) Յիսուս Մանուկը: Մարդացեալ Աստուածը, որուն ծնունդը, Հրաշապատում դրուագ մը ինչպէս, հանդիսացաւ տիեզերքի պատմութեան մեծագոյն դէպքը, իրագործելով աննախընթաց յեղաշրջում մը անոր բազմաթիւ երեսներուն վրայ:

Մարդարէներուն խոստացած Մեսիան է ան, զարեբէ ի վեր կանխատեսուած, որ կու գար ենթարկուելու նաեւ օրէնքի այս տրամադրութեան, ինչպէս հետապային պիտի հաստատէր լերան քարոզի ընթացքին թէ ինք չէր եկած օրէնքը լուծելու, այլ ամբողջացնելու: Անկէ առաջ ան ենթարկուած էր թլփատութեան օրէնքին, որ նմանապէս Մովսիսական կրօնի հիմնաքարէն մէկն էր:

Բ) Ս. Մարիամ Աստուածածինը: «Երկնաւոր արքայուհին», ինչպէս որակած է զինք նարեկացին, Աղօթամատեանին անոր ձօնուած գերազանցօրէն գրաւիչ գլուխներէն մէկուն մէջ: «Հրեշտակներու թագուհին», «Մարմնատեսիլ քերտիլէն» եւ նմանօրինակ սքանչելի ածականներով որակուած մեծագոյն կինը պատմութեան: Յառց մայրը նաեւ, որուն սիրտը այդ բերկրաւի առիթով իսկ պիտի խոցուէր ծերունիին խօսքերէն.— «Եւ ընդ քո անձն իսկ անցցէ ոտը»: Մայրութեան կոչումը իր գերազոյն բարձրութեան վրայ բռնող այս կինը, օրհնուածը բոլոր կիներուն մէջ եւ պաշտամունքին առարկան անհամար սերունդներու, անսպառ ներշնչարանը բազմատեսակ ու տաղանդաւոր արուեստագէտներու:

Գ) Ս. Յովսէփ: «Աստուածաձօրն» յորջորջուածը այնքան իրաւացիօրէն: Մանուկ Աստուածորդիին մարդկային ու նիւթեղէն կարիքները դոհացը—

նեկու պատիւին արժանացած մեծ սուրբը, որ հրեշտակային տեսիլքի մը ընդմէջէն կը զիտակցի Նախախնամութեան զաղտնիքներուն, եւ անոր կողմէ իրեն վերապահուած այս եղական դերին: Դաւիթի սերունդէն եւ Նազարէթարնակ խոնարհ ատաղձագործը, երեք տասնամեակ մանկացեալ Աստուծոյ բնակակիցը ու խնամակալը ըլլալու անգերազանցելի շնորհին արժանացած:

Դ) Սիմէոն Մերունիմ: Հաւատքի եւ լաւատեսութեան մարմնացումը: Մեսիային զալստեան ակնդէտ սպասող եւ անոր տեսութեան արժանացումը իր կեանքին նպատակակէտը ըրած երանելի արդարը:

Երանի անոր որ իր նման, կեանքի գերազոյն իմաստը կը փնտռէ ոչ թէ սովորական մահկանացուներու պէս, աշխարհիկ վայելքներու եւ անցաւոր ու մեղապարտ հաճոյքներու՝ այլ վսեմ ու վերացնող իտէալի մը մէջ, որուն տեսիլը զինք կը պահէ լաւատես ու հաւատաւոր:

Ե) Աննա մարգարէուհիմ: Մէկը՝ Նոր Կտակարանի մէջ յիշատակուած սակաւաթիւ կիներէն, որոնք բարեպաշտութեան միացուցած իրենց սեռին յատուկ շնորհները, լուսապսակը իրենց ճակտին անցած են պատմութեան էջերուն:

Աւետարանը չի պատմեր թէ Սիմէոն ծերունին անոր իմաց տուած է եւ կամ կանչած՝ վայելիլու համար ներկայութիւնը մանկացած Աստուծոյն: Շատ հաւանաբար իր լուսաւոր հաւատքին շնորհիւ էր որ ան ունեցաւ երկնաւոր յայտնատեսութիւնը, զիտակցելու թէ տաճար էր եկած Փրկիչը աշխարհի:

Երբ նկարագրի որոշ բարեմասնութիւններով օժտուած կամ մտաւոր որոշ զարդացում ունեցող անհատներ քով քովի դան, անկարելի է որ այդ համախմբումը զրական ու շօշափելի արդիւնքի մը չյանդի ու օրհնութեան աղբիւր չհանդիսանայ ուրիշներու համար: Պայմանաւ սակայն որ երկրորդ դասակարգի մարդեր իրենց ունեցածը ի բարին գործածելու կամքն ու գիտաւորութիւնը ունենան:

Այդպէս ալ պատգամեց մեր Տէրը թէ «Ուր որ երկու կամ երեք անհատներ իմ անունովս հաւաքուին՝ ես ալ հոն ներկայ եմ իրենց մէջ»: Ու զիտենք թէ Քրիստոսի ներկայութիւնը ինչքա՞ն միութեարկան է ու օրհնասփիւռ, եւ իր մեր մէջն ու մօտը եղած ըլլալու զիտակցութիւնը ինչպէս կը դարձնէ մեր ուղին վարդազոյն ու վշտաղբ: Յովսէփի եւ Մարիամ տիպարներ էին բարեպաշտ կենցաղի, ու արժանացան մանկացեալ Աստուծոյ խնամակալն ու մայրը ըլլալու գերազոյն պատիւին ու օրհնութեան: Սիմէոն եւ Աննա միասին էին Տաճարին մէջ ու արժանացան միածին Որդիին տեսութեան: Աւետարանը կը վկայէ թէ վերջինը կ'անցընէր իր կեանքը Աստուծոյ Տան մէջ հանապազօրեայ «պահքով եւ աղօթքով»: Մեղմէ քանին՞ը այսօր օրական աղօթելու սովորութիւնը չունենալէ բացի, հանդիսական առիթներով իսկ չեն մասնակցիր հաւաքական աղօթասացութեան — եկեղեցական արարողութեան —, իրենք զիրենք դաւանելով հանդերձ անդամը իրենց պատկանած եկեղեցիին:

Զոյգ են պատճառները մարդոց աղօթքէ հրաժարելուն: ա) Ոմանք կը

զանգատին թէ աղօթելու սովորութիւնը ունէին երբեմն, բայց Տէրը իրենց աղօթքները չլսելուն համար դանդաղած են այդ «աւելորդ» ունակութենէն:

Այդպիսիներ լաւ կ'ընեն յիշելով Ղուկասու Աւետարանին մէջ Քրիստոսի պատմած Անիրաւ Դատաւորի առակը: Հոն յիշուած որբեւայրի կինը իր անընդմէջ ու թախանձագին աղաչանքներուն շնորհիւ մերջապէս յաջողեցաւ տիրանալ իր իրաւունքին: Մենք ալ ըլլանք հետեւողական մեր աղօթքներուն մէջ, ու չյուսալքուինք երբ անոնք անմիջապէս դրականօրէն չեն պատասխանուիր Տիրոջ կողմէ: Եթէ անիրաւ դատաւորը կատարեց կնոջ խնդրանքը, մենք որքանո՞վ աւելի յուսալից ըլլալու ենք թէ արդարն Աստուած մեր ալ արդարացի պահանջներուն դո՛հացում պիտի տայ, իր ատենին ու իր պատշաճ նկատած կերպով ու պահուն:

Ուրիշներ այնքա՛ն զբաղած են առօրեայ հաղարումէկ գործերով, հաշիւներով ու կեանքի տաղտուկներով որ «Ժամանակ չեն գտներ» աղօթելու: Աստուած ու անկենդան կեանք տարտամ իրողութիւններ են իրենց համար, եւ շատ հեռու են հոգեւոր ապրումներով լիանալու ու ներշնչուելու երանութենէն: Նիւթ, դործ, քաղաքականութիւն դրաւած են իրենց միտքն ու սիրտը, մէկ խօսքով՝ անոնց էութիւնը համակ: Ե՞րբ աղօթեն: Ե՞րբ տրամադրութիւնը ունենան աղօթելու:

Ահա թէ ինչո՞ւ մարդկութիւնը հետզհետէ կը հեռանայ իր Արարիչէն, եւ իր մտքին ու բազուկին ապաւինած՝ կը կարծէ ու կը փորձէ լուծել կեանքին բերած բոլոր հանգոյցներն ու խոչընդոտները:

Ձկան աղօթքի, տեսիլքի մարդեր, երկնաւոր լոյսին բացուելու, երկնաւոր լոյսով լեցուելու ատակ անհատներ, որոնք իրենց կարգին լուսաւորէին մեղքէն ու մոլութենէն յառաջացած խաւարը իրենց չըջապատին:

Տեսողնդառաջի տօնը յարմար առիթը կ'ընծայէ խորհրդածելու այս ուղղութեամբ, ճամարիտ աղօթասացներու պակասէն գոյացած ներկայ աշխարհի անկերպարան ու չփոթ կացութեան ի տես մանաւանդ:

ԳԵՈՐԳ Ս. ՃԻՆԻՎԻԶԵԱՆ

